

Cíklo 13.
30. měrza.

Pomhaj Bóh!

Létiuk 12.
1902.

Syli spěval,
Pilnje dželaš,
Srowja cze
Sswójny statok,
A twój swjatok
Gradny je.

Sa staw sprózny
Napoj mózny
Lubosz ma;
Bóh pak swérny
Piches spař měrny
Czerstwoſz da.

Njeh ty spěvaſch,
Sswérne dželaſch
Wschédne dny;
Dén pak swjath,
Duschi daty,
Wotpočni th.

S njebjesz manu
Njeh czi thmana
Ziwnoscz je;
Ziwa woda,
Kiz Bóh poda,
Woschew cze!

Serbiske njedželiske lopjeno.

Wudawa ſo kóždu ſobotu w Ssmolerjez knihiczschejeri w Budyschinje a je tam ja ſchtwórlétmu pſchedplatu 40 np. doſtačz.

Intr y.

Mat. 28, 7.

Ahryſt je horje stanyl
A ſe wschej' martyj ežahnył,
S teho ſo mamy ſradowacž,
A Ahryſtuž čhe uaf troſhiowacž. Halleluja.

Jeſuſ tón kſchijowaný je horje stanyl wot morwych! To je to wulke evangeliyon, to je ta wýzoka, wjeſela powjescz, kotraž netk hižo džewjatnoče létſtotekow pſches zyli ſemju klinezi, woſebje móznie w čaſu ſwiatych žutrow, kaž netko. Knjesowy jandžel pſchipowjedaſche tule wjeſelu powjescz pobožnym žónskim pſchi wotewrjenym rowje teho, kotrehož phtachu, na kotrehož ſwiatym wobliczu čyžchui hiſhce ſunfrócz ſwoje duſche woschewicž, kotremuž čyžchui pſches ſwoje wotmyſlene žalbowanie w jeho rowie Lubosz wopokaſacž. Kaž tudy po horjefanjenju, tak běſche tež po narodze naſcheho ſbóžnika Knjesowy jandžel, kif pobožnym paſtyrjam na polu ſ tymi ſłowami pſchistupi: „Hlaj, ja pſchipowjedam wam wulke wjeſele, kotrež ſo wschemu ludu doſtanje; pſchetož wam je ſo dženja tón ſbóžnik narodžil, kotryž je Ahryſtuž tón Knjes!“ — Jandželjo ſu czi prěni evangeliyo. — Jeſuſ tón kſchijowaný — to najwjetsche wohańbjaſe ſłowo we reže Jeſuſej njeprſcheczelneho ſweta, ale tež to najſwjeczishe čežne mieno we reže jandžela, kotryž prěni dobywaſzy horjefanjeneho tak mienowasche: to najwoſebniſche čežne mieno we reže wschitkach, kif ſu móz Ahryſtuſzoweho kſchiza na ſwojej duſchi naſhonili a teho dla, kaž Pawoł

woſebje Jeſuſa teho kſchijowanego pſched woſomaj maja, teho kſchijowanego pſched ſwětom pósnaſa a pſchipowjedaja. — „Jeſuſ tón kſchijowaný je horje stanyl wot morwych!“ — Po ſwiatych ſczenikach poda ſo to tak: Běſche rano ſahe na prěnim jutrownym dnju: Hlaj, duž ſta ſo wulke ſemjerženje; pſchetož Knjesowy jandžel pſchindže ſ njebjesz deſe, pſchistupi k rowej, motwoli ſamjeni wot rowowych durjow a ſydný ſo na njón. Wajhtarjo ſtróžichu ſo a běchu jako morwi. Pſlakaze žónſke pſchindžechu, tež czi wnežomuzy ſo pſchiblizachu. Petr pohlada do próſdneho rowa, hdžez hiſhce ſuby ležachu. Ma to muhlaſachu teho Knjeſa ſameho, hlyſchachu jeho poſtrow, padnýchmu pſched nim k nohomaj. Kajke běchu to ſacžueža! Ach, ſo býchmy jo my tež ſacžuwacž móhli. Wſchitka staroſež bě ſo ſhubila, wſchitke ſylsu běchu ſetrěne, jich placž ſo do wýſkanja pſchewobroči, jich zyle býče běſche wot najwjetſchego wjeſela pſchekraſnijene. „Wulke wjeſele“ mjenuje jo ſwjote piſmo. Taſko tajke ſacžuwacſhe ſo tež w žiwjenju ſwiatych jaſoſchtołow, ſwérnych ſwědkow Jeſuſowych, hdžz woni ſ wjeſeloſcu a ſ roſjaſnjenym wobliczom, kaž Schęzepan pſched ſwojimi ſudníkami ſtejachu, ſjawnje wobſwědečichu: „Teſho férſchitu žiwjenja ſeže wý morili, kotrehož je Bóh wot morwych ſbudžil! Hlaj, ja widžu njebjesz a wotewrjenie a člówíſkeho ſhyra ſedžo na prawizy Božej!“ — Woní ſo njeprſchachu ani ſa njebjeszami, oni ſa ſemju, pſchetož woni mějachu teho Knjeſa. Tole wjeſele ſo wot nich njeſotwobroči; pſchetož tón Knjes, kif je ſmjerčimóz wſal a žiwjenje a njeſachodnoſez na ſwěto pſchinjeſl, bě kóždy čaſ ſich wutrobný troſcht. Nětk ſu woni pola teho

Knjesa kózdy czaś a widża jeho kraźnoścę a wježela so s niewurjeknjenym wježelom. — Sbóžny wožud! O, hdyn bychmy tež my, hdyn bychui tež wschitzy cżlowjekojo teho dżelomni byli! Kózdy cżlowjek móže k temu pſchińcę, se sbóžnym sačzuczęm prajicę: „Jeſuſ je žiwý, jeho ſbožę je moje!” Ale ak, kaf je tola wulke jutrowne wježele mnogim tak wjele njeſnate! Kaf wjele jich hiſcheze žaruje, jako njebył žadny ſbóžnik, żane žiwjenje, żane horjestawanie! Kaf wjele so jich hiſcheze s wopaczym trſchtom trſhtuje, kif ranj wutroby njehoji a duschi mér njeđa! Wina je: Woni ſkyscha wježelu powjeſcz, so je Chrystuſ jeſuſ horje stanyl wot morwych, jara derje, ale woni njeverja. Woni njeverja Knjewym ſwědkam, hacž runje woni jako s jeneho rta jim pſchiwołaju: „Tón Knjes je woprawdze stanyl!” Woni hiſcheze dweliua, hacž runje jich Domaſch hacž na najdospołniſcho pſchewědeži a pſched nimi k Jeſuſej temu horjestanjenemu pſchiwola: „Moj Knjeze a moj Božo!” Tež Jeſuſowe ſamźne ſłowa: „Ja man mór ſwoje žiwjenje woſtajicę, a man mór te ſame ſaſo woſacę.” „Roſwaleče tón tempel a w tſjóch dñiach chzu ja jón ſaſo ſtajicę!” jim niežo njeplaczo. Naujwjetſche ſnamjo, s kofrymž je njebjefki Wótz Jeſuſa Chrystuſa jako wujednarja a wumóžnika hręſhneho ſwēta pſchipoſnał, jeho horjestawanie woni ſazpija. Wjele jich je, kif so wudawaja, so wérja, maju pał tule wérnu jeno we reże; pſchetož woni njerohymia to ſłowo: „Jeſuſ tón kſchizowanym je horje stanyl!” Wón je jím hiſcheze ſuſa woſoba. Schtož je Jeſuſ na kſchizu ja nich czinił, njeſju ſebi hiſcheze k wutroby wſali, dokež njeſju hiſcheze do ſo ſchli a ſpoſnali, wot czechu ſu paduſli a w kafkim ſkaženju woni leža. Teho dla je jich wutroba proſdna wot ſwiateho jutrowneho wježela. Pokuſtu woni nječinja, teho dla tež njemóža wéricez a kſcheczijonſkeho wježela dželomni bycz. Pſchetož bjes poſuth a wéry njemóžesč ty ani hody, ani czichi pſiat, ani jutry abo hewał žadny kſcheczijonſki ſwiedzeń ſwjeczicę. Schtož pał w kaczu a rudzenju ſteji, jo je wón Knjewome kraźnoſce ſchizował a jeho w ſwojej wutrobie jako Chrystuſ, jako wéczneho wyschewieho měſchnika, profetu a krala ſaczyje a ſpoſnaje, tón ſanjeſe je ſbóžnymi ſaczyče do dobyczefkeho ſpěva kſcheczijonow na jutrownym ranju:

Khryſt je horje stanyl A je wſchej' martry czaſnył.

A tute ſwiate wulke jutrowne wježele pſchekraźni jemu ſyku pſchirodu a jeho ſyłe žiwjenje. Teho wutroba bije žiwiſcho, wóczko czepli w ſyſach. Wſchitko ſjewi ſo jemu we wježelym hibanju. Duž ſo nam džiwiſe ſdać njeſrjeba, ſo starſhi ſwojim džeczem praja, ſo na jutrownym ranju ſlonečko poſtakujo ſkadhę.

W ſbóžnym ſaczyczę njezmertnoſce ſhodzi wérjazy na ſemi, jako puczowar w zufbie, droheje domiſny wéstny, wón lubuje żonu a džeczi, bratrow a pſcheczelow niz wjazy ſa ſwój wuzitk, ſe ſemſkej luboſę, ale ſe ſwobodnej, cziſtej, njebjeskej luboſę, kif niz jenož ſa tutón, ale wjele wjazy ſa tamny ſwēt lubuje a czepli, wéri, ſujeſe, ſo nadžija. Hdyn jeho czepljenje potrjechi, džeržo jo ſ Pawołom, niz hódne kraźnoſce, kif ſo nad nami ſjewicz budže. Chzeſli jemu ſtyskno bycz, chzeſli wobſkorzeſ jeho duschi wobſkoricę, praji wón ſ Pawołom: „Schto chze ſatamač? Chrystuſ je tudy, kif wumrjet je. Haj, hiſcheze wjazy: kif tež ſbudženy je.” Chzeſli jeho row naſtróžicę, wón widzi jón wotewrjeny, a we wotewrjenym rowje ſwojego

ſbóžnika. Chzeſli strach a rženje ſmjerze jeho duschi ſapſchimnycę, wón ſ wježelom praji: Chrystuſ je moje žiwjenje; wumrjecze moje dobycze! ſsmjerz, hdze je twoje žahadlo? Hela, hdze je twoje dobycze? Chrwały budž Bóh a Wótz naſchego Knjesa Jeſom Chrysta, kif je naſ po ſwojej wulkej ſmilnoſci ſ nowa porodził na žiwu nadžiju pſches to horjestacze Jeſom Chrysta wot morwych k njeſachodnemu a k njeſmaſonemu herbſtwu, kotrež wam ſkhowane je w njebjefach.

O, kaf dyrbjało nam we wutrobie bycz, hdyn my tule ſbóžnoſce wěſtu nimamy, kofruž nam Boža hnada w tuthch ſwiatych dñiach priódſtaja! „Sbóžni ſu czi, kif njevidža a tola wérja!” praji tón Knjes Jeſuſ k Domaschej. To ſłowo tež nam placzi! Niz widžecz, ale pał tola wérje! Pſchiblizujny ſo we wérje a w poſueze k temu, kif je žiwý a wjazy njeumrje, kif je pola naſ hacž do ſkonečenja ſwēta a prajny k njeſmu: „Do bliſnow twojeju rukow ja moje poſty njepołožu, do bliſnow twojeho boka ja moju ruku njepołožu; ole ty ſu moj Knjes a moj Bóh!”

„Schtož tu mór Jeſuſoweje ſmjerze njeſapſchimnje”, praji hrabja Binzendorf, „tón tež njeſapſchimnje kraźnoſce jeho žiwjenja, a njemóž ſ wérnoſcu prajicę: „Ja ſyム jeho, ja ſyム jeho wobſchedzeſtvo a chzu w jeho kraleſtwje pod nim žiwý bycz, a jemu ſlužicę we wécznej prawdoſci, njewinoſci a ſbóžnoſci!” Tón je njebožowny, kif to prajicę njemóž, wón wumrje druhi ſmjerz, hdyn tudy czaſnje wumrje. Tón budže žiwý, kif wéri, kif ſo na nježim drugim njejeſeli hacž na ſbóžniku a jeho ſtawaniu, a ſo prjedy njeſmeruje, a ſwoju hlowu mérue njepołoži, doniž wón ſ wěſtoſcu njevě: Haj, Hamjen, ja budu žiwý. Hamjen.

Ernst Helaž.

Jutry.

Moj Jeſuſ žiwý stanę
Dženž ſ rowa czeſnneho,
O budž mi powitanu
Ty ſyム ryczerjo.

Na njeſcheczelach doby,
Smjerz, helu pſchewinu,
Hdyž ſ nimi w bitwie pobij,
Sich ſwiaſki roſtorhny.

Wje njemóž wjaz' ſtróžicę
Tej ſmjerze strach a row,
Wje Jeſuſ budže wodžicę
Pſches row do njebjefow.

Na dnu tych ſnopow pońdze
Pſches pola rowowe,
Tu kózdy ſ rowa wuńdze,
Kif běſhe ſemrjety.

Smy živi w dowérjenju,
My Knjesej wumrjemu,
Pſches wérnu k wohladanju
Do njebia dońdžemy.

Tam ſyム my wumozeni
Pſches jeho wumrjecze,
Wot njeho wuſwoleſi
Pſches jeho žiwjenje.

Dženž Jeſuſ ſ rowa stanę,
Mi row wjaz' njeſchkoži,
My pſches njož' wěſtoſci mamu
K tej wécznej ſbóžnoſci.

Ernst Helaž.

Puczowanje po Božim pišmuje

abo

lajle myſle nadendzech, Bože ſłowo čitajo.

Podawa ſwérny čítať „Pomhaj Bóha“.

1. knihy Mójsiažowe, 34 ſtar.

Bože ſłonečko ſchadžesche a hladasche na hrojnoſeže, kajkež běchu ſo ſtale w minijenej noz̄y. Wschudźom ležachu čélo na haſach, mnohe pak wleczechu ſi domow po haſach, ſo býchu je do rěki čižnyli.

Wescheli tež kral do ſpočatka tſhepotal, dha bě ſo tola bóry ſam roſhoril. Woſpjet je ſi woſnom won woſal: „Samordui, ſamordui jenož!“ Powjeda ſo, ſo je ſam ſi tſelbu do czekanów tſelaſ, kofsiž chyžchu rěku pſchepluwaj o ſo wuſhowac̄. Hſicheze dwaj dnjej trajeche tajkele mordowanje. Potom pſchelhodži kral Khorla IX. ſe ſwojimi dwórkimi ludžimi haſy, ſi cželami napjelnene; jeho woči ſradowachu ſo, wuhladaj ſi tajke krawanne hrojnoſeže. Tež Kolignyjowe čélo je won namakal; roſhorjeny lud bě je na wſchě jenož někaf mózne waſchnje wonjeczeſzil a ſkonečne ſa nohi na ſhibjenzu powěznyli. Jako ſo někotři ſi dwórkich ludži hrojneho wonjenja dla wotwobroczichu, dha pſchistupi kral hſicheze bliže, prajíz: „Morwy njeprſcheczel ſtajniye derje wonja!“

Niz jenož w Paríſu, ale nimale po zylej Francovskiej ſu Hugenottow po kralowej poruczoſezi ſamordowali. Jenož někotři kralowſzy ſaſtojnizy mějachu doſez ſwědomnja, ſo kralowſku pſchikafnju njewukonjachu.

Tutej žałostnej noz̄y, hdžej je ſo býſe wſchego kruza mordovalo, ſu narjekli, dokelž bě na druhu dzeń dzeń ſwiateho Bartomja, Bartom ſka nōz, abo tež, dokelž bě bóry po pryzowym kvaſu, Paríž ſi krawawný kwaſ.

Podawſ ſu tehdy w někotrych krajach ſi wjeſelom vitali, druhdže ſu ſo ſi wohidzenjom wot tajkich hrojnoſežow wotwobroczili.

Wotwobrocziwschi ſo ſi nimi wot tajkich hrojnoſežow mjeskſcheczijanami, podamý ſo ſažo do ſakuboweho ſtata ſi podla ſchemu.

Štar 35.

Rahel wumrje pſchi porodže.

I. 1—9. Podawſ, nam we 34. ſtarje wupowjedani, je ſakuba a jeho dom ſi naſylnoſežu zyle dželil wot kanaanickich narodow a je jeho tak zyle Bohu podal. A tutón podawſ naſložuje někto Bóh k temu, k čemuž bě jón wot wſchego ſpočatka poſtaſil, ſo by ſakubowu ſwójbu jenož ſebi poſzwyczil, dokelž mózneſe jenož won ju někole ſchitowac̄. Wſchitke pſchibójſtu ſo někole po ſakubowej pſchikafni wotſtroni, a won cžehnje do Beth-Ela, ſo by tam, hdžej je w ſwojej tſchinoſezi přenje wuſhowanie w Bóhy namakal, ſwój klub, Bohu něhdý daty, wuſonjal. Tale poſkluſhnoſež mytuje ſo jemu ſi bohatym žohnowanjom. Strach pſched Bohom pina wſchě male narody kolo woſoko, kofrež, wuhladawſchi wotſtronjenje tuteje ſwójby wot wſchego — jako něhdý wſchě žohnowanja — ſo boja, ſo býchu jím někaf ſekſchiwodžili.

1. A Bóh, ſo by ſakuba a jeho dom pſched wſchém strachom, pſched kofrymž bě ſo tón bojał, wuſhował, a ſo by jeho na ſluſjenje, dotal hſicheze njewukonjane, dopomil, džesche, najſteřeſho wo ſrije, k ſakubej: Stan! khetſje a dži ſe ſwójimi woſkal, dokelž tudy ſe ſwójimi njejſky wjazo wuſhowany, a podaj ſo do Bethela, a bydl tam; a ſežn tam woſtar temu Bohu, kofryž tebi ſo ſjewi, hdžej cžekac̄ pſched ſwójim bratrom Gſawom.

Ja ſym wſcho ſwérnu ſkonjal, ſchtož ſym tebi tehdy ſlubil; duž je někole na cžaſku, ſo by tež ty ſi najmjeňſha po někajkej měrje někto cžinil, ſchtož ſy ſlubil, a ja budu tebje pſchewodzec̄ a tebje wuſhowac̄, jako ſym tebje něhdý pſched Gſawom wuſhował.

Šakubowe živjenje ſteji na roſpuežu. Tu ma jeho nabozinſtwo ſapoežec̄. Jako ſo w nowym ſakonju cžasto wo „Bohu mera, poſkoja a nadžije“ rěči, kózdy pak je jedyn a tón ſamón Bóh, ale kofryž je ſo cžlowjekoj pſchi někajkej ſkladnoſezi živje ſjewil jako Bóh měr, poſkoj a nadžiju ſpožčazy, tak džerži tež wéra ſtarých wótzow Boha ſa jeho ſenotliwe ſjewjenja; won je tón Bóh, kofryž je ſo w Betheli ſjewil, a njeje tola žadny druh, ſhiba tón Bóh, kofryž je ſo w haju Mlamre ſjewil. Bóh pak pſchipójnaſa ſo tu ſam k tajfemu ſtratum, živemu poſzahaj wěrh do njeho. Tak cžeczimy my teho Boha, kofryž je ſo w ſbóžniku Jeſuſu Chrystu ſjewil, w kofrymž bydl wſchelota Boža po woſkobje.

(Potračzowanje.)

Szmjertna ruka.

Schtož ſzmjertna ruka wuſhywała je, —
Taſ wuči mudroſež ſtaroh ſerbſkoh ſłowa, —
To roſeče, ſrawi, thje ſpodžiwnje,
Na tajlich ſkopach fezje radoſež žnjowa.
Tu ruku žnjenžy džaknje žohnuja
A ſhwala jejnu ſhmanoſež, pilnoſež, ſwérnu,
A proſcha, ſo jej Boža miloſež da
Wot ſwojoh ſboža natſbeženu měru.

Ssy wopomnił, mój lubi kſcheczano,
So jemu w rowje hladach cžiſche k ranu?
Ssy wopomnił, kaf bóry ſtyka ſo
Tež twoja ruka cžiſche k ſzmjertnom ſpanju?
A wukupiſch ſwój cžaſ dzeń wote dnja?
A ſyjeſch dobrý ſyw na Božej ſemi,
So twoje ſorno krafne kloſki da
Sa džeczidžecži a mjes pſcheczelemi?

Nak bóry ſnadž, ſo twoji lubi tež
Pſchi twojej hórz ſlečzo paczeř proſcha;
Duž ſyw ſy a tajke ſwiaſti ſwjež,
Kíž tebi węčnje dobre plody noſcha.
Haj, dželaj, ſpěvaj, kaž twój ſbóžnik chze.
A njech pod kſchizom twoje cžélo tlaſe,
Dha ſzmjertna ruka — žiwa ruka je,
A jejne žohnowanje węčnje traſe!

Jan Waltar.

W o m l o d ź a z a ſ t u d ź e ū .

Sſonjena bajka.

(Potračzowanje a ſkonečnenje.)

Na woſomik mjelečeschtaj wobaj. Potom ſarečža hrabja ſi měrnyh hloſom: „Schožarjo, ſy pſchischoł po moju mandželsku? Tež budže ſel, ſo njemóže tebje powitac̄. Tež mi njeje lubo, ſo dyrbju ſo ſ tobu a niz ſi njej roſrēzowac̄; tola chzu wſcho ſi krótkimi ſłowami prajic̄, hdžy ſy tak hnadny, ſo mi prajich: dyrbji tebje mibj Tyraž abo Tiger powitac̄, kaž ſy ſebi ſaſlužil, abo —“ wón poſběhny ſhownu tſelbičku a jeho njemdrojež wuwalí ſo tež ſi jeho ſlowami — „abo dyrbju tebje ſatſelic̄, kaž ſkaſeneho pſha!“

„Woboje“, ſarečža ſurij, ſymnu ſrej ſažo doſtaſchi, „by ſo ſi cžlowjekow hodžilo, kofryž móže ſwoje ſemjanske njeni tak woſnječeſczie, ſo ſlabu, njeviňowatu žomu kſjuduje. Pomyſlczę ſebi pak, knježe hrabja, ſo ſo wam wěž ſnadž tak njezoſa, kaž ſebi myžliče. Móžno, ſo ſo wam nimo kuli, hdžy tež pſhaj na miče honicze a ſi dobom tež tſelicze. Sſo w cžmowej noz̄ ſi tſelbičku na cžlowjeka ſameric̄ je jara njewěſta wěž, a ja mam kóždu roſku ſi kultu nabitu a wótry nōz ſa paſom. Macze-li hſicheze proſchka ſemjanskeje cžecze w ſwojim ſiwoeze a dopomiceſli ſo, kaf njeprſcheczelaj, kofraj ſtaj wobaj wobronjenaj, tajku ſwadu ſkonečnitaj, dha pſchindže ſon pod hole njebo; tſelenje tam ſi najmjeňſha hrodonjſkeje ſemjanskeje ſtajne ſa tebje.“

Na woſomik ſtejſeſche hrabja ſamýžleny. Potom ſo ſi hloſom ſmějeſche. „Wo kufón měr ſo kroble njeſtarajče“, rjeſny ſkonečnje. „Schto to wo to? Seže woſak byl, duž njecham teho ſedžbu měc̄, ſo njeſſe ſi njeprſcheczel mi runy a ſhmanu, ſo mohl waz pothoſtač̄ jako njewolneho cželadnika. Přeče, ſo býchmoſ wſcho khetſje na kónz dowjedloj!“

Wón dónidže k wotcviřenym ſchleſežanym durjam, pſhaj ſtajne ſa nim, a chyžſche ſurij najprjedy wuńež dac̄. Njeſemějo dowěru ſi njeprſcheczelaj, komdžesche ſo ſurij. Dopominiwschi ſo na hrabjowe ſłowo, ſo nichtón hrabinzny měr njemóže kaſyč, tſchac̄ ſeſche jeho ſyma. Hrabja pak njeſtaſche jemu tak wjele cžaſha, ſo mohl ſo wopraſhac̄, kaž hižo chyžſche. Wobaj dónidžeschtaj do ſahrodň. Pſchischedſchi na město, hdžej ſtare hraby ſtejachu, ſaſta hrabja a džesche: „Tu! Tu je daloko doſez, ſo ſo ſaměrimo, a ſwětlo ſi hwědojteho njebla je ſhmane, ſo ſo ſaměrilze, jako chyžli na tarežu wutſelic̄. Tam ſo ſtupež, tam je wafše měſtno a tu moje. So ſpōnajecze, ſo cžinju kaž ſemjan ſi wami, ſmějeſze cžecze ſicžic̄: Žedyn, dwaj, tſi! Uehn ſo, tyražo! Schtož ſo tu ſtava, njeje ſa tebje!“

Surij ſtupi ſo na pſchipoſaſane město, hrabja dónidže na druhu ſtroni. Hdžy ſurij „tſi!“ ſawola, poſběhnyſchtaj wobaj

brón. Ženicžki wutſel ſabłyſliy, — ſ tſelbicžki. Žurjowa tſelba bě ſo ſapręka, wón ſwjesy ſo pſchi tolſtym ſchtomje na ſemju; krew czechesche ſ ranj ſ tolſteje nohi wyſche folena do pěſta.

„Měj ty dobru nőz, khably rycerjo!“ wuſmęchowasche jeho hrabja. Dženža ſpožedu czi žiwjenje, nětko drje czi wjazy na to ujepóndze, ſo by chzyl putane hnadne knjenje ſ khłody wuſwobodzicž. Lepje budže ſa tebje, ſo ſebi ſa ſtaré dny ſi pod ramjo tykniesh, ſo mohl pſches ſwet jchthnacž, hač ſo ſo ſ hońtwjerſkej tſelbu hordzischi, kofraž wutſel ſapręje, hdyž ju niſnje trjebasch. Měj ſo rjenje a poſtrów mi tež ſwoju ſtaru mandželsku!“

Š wótrym ſimjecžom wotěndze hrabja w czmowocze wyſokich ſchtomow.

*

Na ſyrej ſemi ležesche Žurij ſ ranjenym cželom a ſ bołočzemi we wutrobje; wón hanjesche tamnu hodžinu, kofraž běſche jeho ſem do hroda ſwiedla, hanjesche wſcho ſwoje womłodżene žiwjenje ſe wſchēmi luboſnymi a hórkimi podawſam. Bołoſze w roſtělenej nosy, kofrež pſchibérachu, a krew, ſ ranj czechosza, dopomichu jeho, ſo dže ſ nim na konz; wumrječ mějſeſche ſ kjudowanymi myſlami, ſo je ſmjerč nadobneje žónſteje ſawniwal. Mjeje-li manželski ju tež traſch ſ prěním roſhorjenjom ſadají, dha ju ſawěſče nětko na ſmjerč kjuduje. A Žurjej běſche njeſbože tuteje žónſteje žel bylo; myſle, ſo mohl ſemjanſku knjeni ſ khłody wumrječ, běchu jeho ſabluđile. Lubowal, — to nětko ſpóſna, — běſche wón jenicžy ſwoju pěknui, ſtaru Hanu, a ta běſche daloko, jara daloko. Byli wón nětcole wudychal, dha niemohl ſo jej podžakowacž ſa wóchu luboſez a dobrotu, kofraž bě jemu něhdy ſa ſwoje předawſche žiwjenje wopokaſala, a ujemóžesche jej wotproſhyč, ſo bě bjes njeje pucžowal do womłodžzych kupjelov.

„Lubicha Hana!“ ſdýchny hórk, „hdyž by tola fuſlařnieža Kčejalka, moja kmótra, tebje jenož na někotre woſomiti ſem ſwiesz mohla, ſo bych jenož hiſhčeze ras twój hórk mohl ſazhyshecz, a tebi hiſhčeze ras ruku dacž; potom bych rad wuſný ſe ſpokojazej wěſtoſežu, ſo tale miła, luba ruka mi wózko ſańdzeli.“

Na dobo ſarečza učhtón bliſko pſchi nim: „Schto mi tola do hlupoſežow rěčiſh, Žurjo!? Wſchako tu ſzym pſchi tebi, to twoju kmótru ujetrjebaſch; wotewr jenož ſwojej wceži. Wěſch dha tež, kač je nětko na czaſku? Spar ſy hač do ſameho běſeho dnja na tute ſpodživne krepki; a ujebnychu-li tebje bołoſze w nosy wubudžile, dha drje by nětcole hiſhčeze dlěje ſpał. Nětcole pak je tola ſkoro czaſh, ſo ſo ſe ſwojeho vorla poſběhaſch. Wſchako je dženža nježela, Marja pſchiūdze ſe ſwojimi džecžimi ſ nam na wobjed, ſy dha ty tole zyle ſabył? A Jan je předy runje hiſhčeze ſajecžka poſklaſ. Schto tak proſty na mnje hladash? ſsu dha tebi tamne krepki traſch do hlowy ſajele?“

Žurij bě ſo we ložu ſhnył a mějſeſche nuſu, ſo by ſo na wſcho dopomil.

„Tole potajſkim běſche wutſel a hrabjowa tſelbicžka“, borbotaſche wón. „A rana na nosy — je to woprawdze jenož moje ſtaré drjenje? Hlej, Hana, niſdy njebych ſebi myſlicž mohl, ſo može mje moje drjenje a ſchěžipanje w nosy tak ſawjeſzelicž, jenož ſo moja ſtará Hana pſchi mni ſteji a žana młoda hrabinka. Po hladaj na mnje, Hana! Možu czi prajicž, Hana, ſo ſo mi dženža runje tak ſpodovalch, jaſo pſched ſchtyrzecži lětami, nimaſch-li tež tajke ſkote wózki pod starcji ſchapu, jaſo moja druha mandželska fuſlařnieža rodžena Słotnikoz. A nětko praj mi, ſo mi wſchitke moje přyſle a nježwěroſeže wodaſch, a ſo mohl temu tež wěrič, dha woſoſch mje, to mje bble wobſvoža, dyžli blědeje hrabinyna luboſez.“

„Žurjo, Žurjo!“ ſawola ſtara Hana, hdyž ju Žurij woſoſha, „mi ſo ſda, ſo ſy někak hluſkoſty! Ty ſy dženža hórk, dyžli ſa nawoženſte dny; ſy dha ſawěſče we womłodžazej ſtudni pobyl, wo kofrež je tebi kmótra naręčala?“

Žurij ju puſcheži, rybowasche ſebi khoru nohi a rjekn: „Haj, Hana, fuſlařſku wodu ſzym na ſwojich ſtawach ſaſzul; tola ſe ſchfodu mi to ſawěſče njeje bylo; wuhojila je mje wot mojeje wrótnoſež, a teho dla mam ſo ſwojeho kmótrje podžakowacž. Kač pak je ſo to ſtaſo, wupowjedam, hdyž ſo naſchimaj džecžomaj ſajecžka wobjedujemoj. Pſchetož to móže tež druhich powučicž, kofraž ſu njeſpokojni ſ tym, ſo ma kózda ſtaroba ſwoje brémjo, a ſo masch ſo Bohu džakowacž, hdyž masch drjenje a ſchěžipanje jenicžy w ſtawach, a ſo czi njezerje kač točazzy czerw tež w ſhwědominju.“

Podal A. ſ Hr.

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Sſrjedu po jutrah je ſažo naſch ſerbſki džen, na kofrymž wotbywa ſo w Budyschinje naletuſia ſchadžowanſka, kaž tež ſo wotrady Mačižy ſſerbskeje ſeñdu a popoſdnju wotdzerži ſo hlowna ſhromadžiſna Mačižy ſſerbskeje. Lubi ſſerbia, duž hotujmy ſo na wažne ſhromadžiſny, na naſch ſerbſki džen.

— Wulke njeſbože je ſo ſańdžemu nježelu w Buderezech ſtaſo. Pſchi wuſwonjenju cžela bu młodženž Pětſchka, kofryž bu rano konſimirowaný, wot paňižy do hlowy trjechemy a ſa někotre mjeuſtchinu wumrje. To je ſažo napominanje na džecži, kofrež ſwonja, ſo bychu wobhlađniwi byli pſchi ſwonjenju, dokelž móže ſo lohko njeſbože ſtaſz.

— Knjeg wuežer Zahoda ſo ſ Džiwočiž do Huski pſcheyhdli. Duž je ſažo Džiwočanske wuežerſke měſtuo wuprōſdnjene. ſſo praſcha, hacž tam ſe ſakſkeje ſerbſki wuežer ſo ſamolwi, dokelž tu w tu khwilu žadyn njeje. Wobžarowacž pak by bylo, hdy by ſažo ſ Bruskeje wuežer do ſakſkeje pſcheytupil; pſchetož w Bruskej je niſa na ſerbſkich wuežerjach hiſhčeze wjete wjetſcha hacž w ſakſkej a je ſo pſches pſcheyhdlenje telko pruſtich wuežerjow do ſakſkeje jara powjetſchila.

— ſakſki kejm je wobſamknýl, ſo maja wojeſzny invalidojo na ſwoju penſiju ſwobodni bycz wot dawkom. Tole wobſamknjenje je po wſchém kraju powſchitkowne pſchihložowanje namakalo. Ženož wobžarowacž je, ſo njeje ſakoni hnydom do mozy ſtupil, ale ſo hakle wot noweho ſeta placži. Naſchim ſtarym woſakam je wěſče tole polženje ſa wutrobu popſchecž.

— Tažo ſu w požlednim tydženju wulke wohenje byle a to w Khelnje, w Hrodžiſchežu a najwjetſchi w Halschtrowje, hdyž je ſo doſhi rynk bróžnijow (13) wotpaſil. Džiž njeje, ſo ſu ludžo w ſtajným ſtrache, hdyž wjecžor lehnyč du.

— W požlednim ſchtyrcezležce 1901 je ſo ſa zyrfiwinſke naležnoſež w ſakſkej 1,673,250 hr. wuſlajiło. To je wěſče rjane wopokaſmo hiſhčežijanske ſuboſež, kofrež pak tež tým, kiž je móže, pſchivoła: „Ežiň teho runječa!“

— W Afrizy maja ſo w tu khwilu mjes Buram i Žendželčanami wujednanja dla měra. Nadžiomne bjes wuſpěcha njevoſtanu a Žendželeženjo tež ſwoju hordosež, ſo Buram jich žadanu ſwobodu pſchiswola, kofraž kózdy temu ſmužitemu a bohavojaſnemu ludej pſcheye.

Palmarum a cžidi pjatk.

Nětko je ſažo nimo, tón wulki, cžidi tydžen, kiž, kaž žadyn druhí cžaſh w ſečze, je huadny cžaſh, kofremuž nježyrbiſli njezuwanemu nimo hicž dacž. O niz, ſo by tón knjeg Jesuž tež dýrbjal na naſ ſlakacž, kaž na tón ſaſlepjeny ſeruſalem; ně, my chzemy wopomnicž, ſchtož k naſhemu měrej ſluži. Duž daječe nam pod Božej pomožu to wulke póstne ſłowo wopomnicž. Schraſa leži na nim, ſo bychmy my měr měli.

Pſches Jesuža my měr mamy,
Wutrobu jom' woprujemy,
Jesu, duschę k ſebi wjmi,
Dha ſzym wěčniye pſchi tebi.

Ernst Helaž.

K roſpominanju.

Prědar evangeliſa mějſeſche wot měſchežanosth ſwojeho měſta wjete cžerpicž. Žedyn džen jeho tón ſawoſacž da, ſo by jemu nowe wobčežnoſež do pucža poſožil. Wón praji: „Hlejčeze tónle malý poſt! Kaž doſhi budu tón hibacž móž, budu pſtacž Waſh a Waſchego runječa podcžiſhczecž.“ — „Haj“, praji prědar, „ja widžu Waſh maluſh, a ja widžu tež ſylnu ruku, kofraž wj njewidžicž. Kaž doſhi je wulka ruka Boža nam k lepfchemu poſběhnjenia, Waſh maluſh ſa naſ ſiežo naſtróžazeho njeſměje.“ A ſwěrny ſwědk ſeſužowh a jeho wěž wobhlađtej dobycze.

* * *

Bóh je wěſče naſch Wótz a naſch Bóh; ale tole woboje niz hinaſ, khiba pſches Khrystuſha.

Daliſche dobrowolne dary ſa wbohe armeniſle ſyrot:

M. N. ſ B., jutrowny dar, 5 hr.

W injenje wbohich ſyrotow praji wutrobný džak

Gólcž, redaktor.